

Nova vlada v Jugoslaviji. - Zopetni vihar v Oklahomi.

ITALIJANSKI FAŠISTI ZAHTEVAJO, DA VLADA UNIČI VSE PAKTE, KI JIH IMA Z JUGOSLAVIJO. — NOVA VLADA V JUGOSLAVIJI. — ITALIJANI OBDOLŽUJEJO JUGOSLAVIJO, DA JE KRŠILA MEDNARODNE POGODBE.

Rim, Italija. — Zopet se zbirajo črni oblaki nad Balkanom. Že smo mislili, da je spor, ki je nedavno nastal med fašistovsko Italijo in Jugoslavijo takorekoč zaenkrat poravnani, prihajajo zopet poročila o novi krizi. Iz Rima poročajo, da zahtevajo poslanci od vlade, da uniči vse pogodbe, ki ima sklenjene z Jugoslavijo. To pa zato, ker Jugoslavija sistematično krši mednarodne pogodbe, in sicer v škodo Italije. Ves diplomatični svet napeto pričakuje, kakšen bo odgovor Mussolinija na zahteve poslancev.

Toraj poizkus, da bi se prišlo med obema državama do sporazuma, se je izjalovil. Italija, ki je intrigirala v Nemčiji, pozneje v Franciji, se je spravila zdaj nad Jugoslavijo, s katero noče živeti v prijateljstvu. Bogzna, kaj bo še s tega prišlo.

Belgrad, Jugoslavija. — Ministrski predsednik Uzunović je s svojim kabineto resigniral. Kakor pravi poročilo, ni bil kos težki nalogi. V novi vladi je ministrski predsednik Vučković in zunanji minister dr. V. Marinković.

Dunaj, Avstrija. — V političnih krogih centralne Evrope se čudijo, zakaj Društvo narodov ničesar ne stori, da bi se odvrnil strah pred vojno na Balkanu, katero izdaja Italija. Jugoslavija hoče, da bi liga uvedla preiskavo in rešila vprašanje Jadrana, a je določila komisijo, ki bo poslana na mejo v slučaju kakšnega incidenta.

NOVA STRANKA V
MEHIKI.

V Mehiki se razširja nova stranka, ki je za versko svobodo, vendar tudi za protekcijo osebne lastnine. — Hudi boji v državi Colima in Jalisco.

Mexico City, Mehika. — Erique Bordes Mandel, ki je predsednik nove stranke v Mehiki, pravi, da bo bodoči predsednik Mehike izvoljen iz vrst njegove stranke. Ta stranka, ki šteje že 400.000 članov, je za versko svobodo, za protekcijo osebne lastnine, za žensko volilno pravico, pa tudi, da predsednik, ki je odslužil en termin, ne more biti več izvoljen na to mesto.

Zadnje dneve se je bila huda bitka v okolici ognjenika v državi Colima in Jalisco. Vojsko ministrstvo poroča, da so uporniki trpeli velike izgube.

POVELJNIK MEHIŠKE
GARNIZIJE V JUAREZU
UMORJEN.

Mexico El Paso, Mehika. — V Juarezu je bil umorjen poveljnik mehiške garnizije, major Jose Florenzana. Truplo so našli v njegovem avtomobilu, podrobnosti o umoru niso znane.

24.000 LJUDI PRIZADE-
TIH PO POPLAVI.

Južno ob Mississippi reki trpe begunci po polavi veliko pomanjkanje. — 15.000 oseb je brez strehe. — Vode še vedno naraščajo. — Tri osebe mrtve po viharju v Oklahomi.

Washington, D. C. — Višji uradniki Rdečega križa so imeli izredno sejo, na kateri so razpravljali o nujnosti za pomoč po poplavi prizadetim. Skupno je nad 15.000 ljudi brez strehe; v potrebi jih je pa 24.000, nekateri trpe veliko pomanjkanje, ker ni mogoče tako naglo vsem nuditi pomoči.

Iz južnih delov ob reki Mississippi še vedno prihajajo poročila o naraščanju vode. Tudi Arkansas reka v okolici Mariona okraja grozi s poplavo, ker so se na nekaterih krajih podrla nasipi. V nedeljo je bila cesta, ki vodi proti Forest City, Ark., vsa polna beguncev, katere je voda pregnala iz svojih bivališč iskati drugod zavetja.

Cairo, Ill. — V tukajšnjem kraju je bila velika povodenj leta 1858 in pozneje tudi leta 1913. Nikdar pa še ni stala voda tako visoko, kakor pri sedanjih poplavi. Na stotine ljudi, ki strážijo ob reki, mašijo razpoke ter gradijo nove nasipe. Cairo, mestec na otoku, je obdano zdaj z vodo na milje daleč naokrog. Vse ceste so preplavljene in promet po njih nemogoč. V Wolf Lake, Ill., se je podrl nasip na petih krajih, voda je preplavila dolino.

Memphis, Tenn. — Od tukaj poročajo, da je doslej sedem oseb prišlo ob življenje, ki so utonile. 250 oseb iz McClelland je v nedeljo po noči bežalo, da si je rešilo življenje, ko je voda vdiral v njih hiše.

Pomožne akcije so napravile na večih krajih začasna bivališča za begunce. V Hickman, Ky. skrbijo vojaki za 2000 oseb.

Fort Smith, Ark. — V ponedeljek je divjal nad okolico Bokoshe, Okla., tornado, ki je prizadajal veliko škodo; tri osebe, člani ene družine so prišli ob življenje. Več hiš je popolnoma porušeni.

MADDEN ZA COOLIDGEA.

Washington, D. C. — Madden, predsednik komiteja za določitve izdatkov v kongresu, je rekel, kaj bi izgubljali čas za iskanje drugega predsedniškega kandidata, kar Coolidge naj ostane. Pristavlja, da tako dober ni bil še noben predsednik, kar jih on pomni, kakor je Coolidge.

Wilkinson, Ind. — Edgar Dale Hicks, star dve leti, je padel v posodo vrele vode in kmalu nato v groznih mukah umrl.

PLESALCI, POSKUSITE!

Slika nam predstavlja dva plesalca, ki plešeta na strehi vozečega avtomobila po londonskih ulicah. Samoobsebi umevno je, da imata vedno polno gledalcev.

ZAGONETEN UMOR
MLA
DE ŽENSKE.

Težko ranjeno žensko so našli ležečo na ulici, ki je kmalu nato izdihnila. — Dva dni po smrti so šele ugotovili njeno identiteto.

Chicago, Ill. — V petek zvečer so našli na Wood in Monroe ulici težko ranjeno žensko, ki je takoj nato umrla. Dva dni je že truplo ležalo v mrtvašnici, predno se je ugotovilo, da je nesrečnica Helena Tykes, bivša telefonska operatorica. Zadeva je zagonetna in policija še ni na jasnem na kakšen način je prišla ob življenje. Po okoliščinah sodeč, je bila vržena iz avtomobila; na glavi ima znake, da je bila udarjena z nekim topim predmetom. Truplo je spoznala njena lastna mati. V ponedeljek je policija aretirala njenega brata Zdocka in Miles Rund-a, za katerega je rekla mati, da je hodil za Heleno. Aretiranca trdita, da ne vesta ničesar o zadevi. Helena že dva meseca ni živela pri svoji materi, temveč je stanovala na 1506 West Jackson blvd.

SMRT RADI VROČINE V
CHICAGO.

Chicago, Ill. — Na Veliko nedeljo je bilo v Chicagu ne navadno vroče. Toploter je kazal 79 stopinj nad ničlo. Le enkrat prej, kar pomni, je bilo na ta dan še bolj vroče, namreč 17. apr. 1896. Takrat je bilo 83 stopinj nad ničlo. Poročilo pravi, da je v nedeljo postal žrtve vročine Charles A. Mueller, star 65 let, vodja godbe. Mrtev se je zgrudil na stopnicah cerkve, kamor je korakal na čelu godbe pri velikonočni paradi. Mueller je bil veteran španske vojne.

Vremenski mož v Chicagu priporoča, naj obdržimo zimске suknje pri rokah, ker bodo iz Alaske poslali mrzli val, ki najbrž tudi Chicagi ne bo prizanesel.

Little Rock, Ark. — Missouri Pacific železniški most, ki je vodil čez Little Red reko, je voda odnesla.

KRIZEM SVETA.

Peoria, Ill. — John Baker, star 24 let, je bil obsojen na 113 dni zapora, ker je ustrelil mlado srno, ko ni bila odprta lovska sezona.

Chicago, Ill. — Harry Limeki, star 32 let, 1454 West Huron cesta, si je pripravil vročo vodo za kopelj. Nesreča je pa hotela, da je kotel prekučil na sebe, zadobil je tako težke opekline, da je istim podlegel.

New York, N. Y. — Monoplan "America", s katerim je nameraval polarni letalec R. Byrd poleteti iz New Yorka v Pariz, se je pri poizkusu nem poletu ponesrečil. Priletel je s tako silo na zemljo, da se je letalo močno pokvarilo. In Byrd je zadobil težje poškodbe.

Clarksburg, W. Va. — Na tukajšnjem železniškem križišču je vlak zadel v avto v katerem je bila mati z dvema svojima otrokoma; vsi trije so bili ubiti.

Langhorne, Pa. — Helen Saks, stara 16 let, hčerka premožnih staršev, je neznano kam izginila. Boje se, da je bila ugrabljena.

Camden, N. J. — Earl Albert, star 28 let, oče petih otrok, je skočil v Delaware reko, da reši devetnajstletno K. Hausman, ki se je utapljala. Dekle se je rešilo, Albert je pa plačal svoje junaštvo z življenjem.

Marble Falls, Tex. — Ogenj je izbruhnil v trgovskem delu mesta, ki je uničil deset trgovin; škoda je cenjena na \$250.000.

Boscobel, Wis. — Mrs. Olaf Everson je mrtva, dvajsetletna sestra, George, star 14 in Joseph 16 let, se nahajata v bolnišnici v kritičnem stanju, posledica eksplozije peči, kjer so kurili petroleje.

Gadsden, Ala. — Thomas Barber, star 51 let, si je s kroglo končal življenje, ker ni mogel preboleti žalosti, ko se mu je njegova 16 letna hčerka ustrelila.

Londonberry, N. S. — Srečno je mesto s tem dolgim imenom. Občinska oblast je prodala mestno ječo za \$35.00, ker je ni več rabila, kajti že več let ni bilo v njej v nobene ga jetnika.

St. Louis, Mo. — Veteran iz svetovne vojne, John H. Mayes, star 35 let, je bil tukaj aretiran na podlagi obdolžbe, da je sleparil z ponarejenimi bankovci, katerih je razpečal v vrednosti \$800.000.

USTOLIČENJE ŽUPANA
THOMPSONA.

Chicago, Ill. — Z velikimi ceremonijami se je vršilo v ponedeljek ustoličenje župana William Hale Thompson-a, ki je že dvakrat prej županoval mestu Chicago. V bogati okrašeni dvorani v mestnem domu, kjer se vršijo seje mestnega sveta, je bila zbrana skupaj velika množica. Po stopnicah in mostovžu se je vse gnetlo radovednega občinstva. Godba je igrala, slišati je bilo navdušeno vzklikanje, pa tudi klice proti Thompsonu.

IZGNANEC, ŽUPAN.

Al Jennings, bivši izgonec iz Oklahome, je bil nedavno izvoljen županom v Crescent City, Cal. Rekel je, da bo skrbel, da bo v mestu vladal red.

VISOKA ZAHTEVA ZA
ODKUPNINO.

Dva lastnika kavarne so ugrabili banditi, za katere zahtevajo odkupnine \$200.000. — Policija zasleduje ugrabitelje.

Chicago, Ill. — Lastnika kavarne "Midnight Frolics" na 18 East in 22. cesti, Jakie Adler in Frank Lawro, sta na zagoneten način neznanokam izginila. Policija, ne da bi bila zato naprošena, preiskuje to zagonetno zadevo. Zvedela je, da sta omenjena bila ugrabljena in ugrabitelji zahtevajo od njih \$200.000 odkupnine. Policiji je tudi prišlo na uho, da se prijatelji ugrabljenih pogajajo tajno z ugrabitelji in da se bodo najbrž pogodili na ta način, da slednji od svoje zahteve nekoliko popuste. Tako se sliši, da se bo dosegel kompromis na podlagi \$100.000 odkupnine.

Policija je mnenja, da se ugrabljenima ne godi še nobena krivica in se bosta gotovo ne poškodovana vrnila. Gotovo pa je, da svojih ugrabiteljev ne bosta izdala, kakor tudi ne skrivališča, kjer se sedaj nahajata.

ANGLEŠKI DELAVCI NE ZA-
UPAJO MACDONALDU.

London, Anglija. — Na prijavni seji narodnega sveta Neodvisne delavske stranke na letni konferenci v Leicester, ni bil imenovan blaginikom delavske stranke, MacDonald, bivši angleški premier. S tem je tudi izključen kot delegat Neodvisne delavske stranke na prihodnji delavski konvenciji. Kot vzrok se navaja, da je MacDonald nasprotoval smernicam Neodvisne delavske stranke in je bil eden izmed glavnih moč, ki so bili stranki nasprotni. Vzlic temu ga imajo še vendar na listi kot stranknega kandidata v parlament za prihodnje volitve. Da je do tega prišlo, so pripomogli komunisti.

NE ČAKAJ, DA PRIDE KDO PO

naročnino v hišo; ako ti je postala naročnina, pošlji jo sam. Čimprej moreš na upravo lista.

Iz Jugoslavije.

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA VELIKO PRIPOMOGLA, DA SE JE ODSTRANIL GOSPODARSKO KRIZO, KI JE ŽE BILA NA VRHUNCU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nova doba.

Vstopili smo v novo dobo državnega gospodarstva. Finančni zakon in državni proračun, ki ga je sprejela narodna skupščina in ki je že stopil v veljavo, predstavlja dejansko in formalno podlago za popolno preobnovo državne uprave, socialne politike in vsega javnega gospodarstva.

Z novim proračunom je država pristopila h končni likvidaciji neurejenih povojnih razmer in prešla k pozitivni graditvi in ureditvi državne zakonodaje, kakršno zahtevajo vedno večje in težje, predvsem socialno - gospodarske naloge od države.

Veseli smo nad tem uspehom, more biti toliko popolnejše, ker se je posrečilo vzdreti ta ogeljni kamen reda in napredka v državi v času, ko je gospodarska kriza na vrhuncu, ko je že izgledalo, da je naš parlament neozdravljivo bolan in za vsako delo nezmožen, ko so njune posledice prejšnjih režimov pritirale državno upravo prav do razpada. Saj nam te posledice še te dni motijo zadovoljnost, ko v zadnjem trenutku ni bilo mogoče preprečiti nekaterih nesreč, kakor je n. pr. redukcija železniških delavcev.

Samozavestno more SLS gledati na svoj del soodgovornosti za sedanjí državni proračun. Vedno znova moramo podčrtati, da so vsa važna gospodarska in socialno-politična določila, zlasti pa vse pridobitve, ki jih prinaša novi proračun Sloveniji, izključen uspeh SLS. Ta uspeh bi bil še neprimerno popolnejši, če ne bi naša stranka ob vstopu v vlado našla na mizi že načrta, ki je bil samo kopija prejšnjih proračunov.

Sedanjí proračun je prvi, ki prinaša znižanje davčnih bremen. Znižanje zlasti v tistih postavkah, ki so Slovenijo hudo tlačile. Znižanje dohodnine, odpravo taks za kulturne, prosvetne in dobrodelne ustanove, odpravo carin na umetna gnojila in trošarin na nekatere za življenje važne predmete, znižanje davka na ročno delo, olajšave pri plačevanju davkov itd. Znižanje davkov se je zdelo v naši državi naravnost nemogoče, posebno še znižanje davkov, ki se pobirajo v takozvanih prečasnih krajih. Nobena stranka ga doslej ni dosegla, vsaka vlada je te davke samo zviševala, SLS je pa tudi ta led prebila! (Slovenec št. 74.)

Smrtna kosa.

Na Vranskem je izdihnila od kapi zadeta Marija Felician, roj. Blatnik, posestnica v Selu. Dosegla je starost 73 let. Bila je dobra gospodinja, skrbna mati in posebno je kazala usmiljeno srce do siromakov.

Umrli je

v Ljubljani v javni bolnici gospa Ana Hogler iz Kočevja. — Dne 28. marca je bila prepelja-

na z avtom mestnega pogrebne- ga zavoda v Kočevje in bila tu pokopana. — Dne 27. marca je umrla gospa M. Gregorič, žena finančnega preglednika v pokouju.

Velik vlom v Ljubljani.

Neznani vlomilci so na Marijin praznik, dne 25. marca vlomili v stanovanje ravnatelja mestnega dohodarstvenega urada g. Ivana Zupana na Dunajski cesti št. 61 in odnesli iz zaprte omare malo železno ročno blaginjo, v kateri je bilo skupnega denarja v znesku 16.000 Din.

Meštrovic se naseli v Šiški.

Kipar Ivan Meštrovic, ki je meštrovica stalno na delu, se je kjer bo pod blazinjo, svojo vilo in si urenil lje.

Hripa

je v marcu po vsej Jugoslaviji trajno pojenjavala. Po uradnem izkazu je bilo 21. marca še 10.832 slučajev, dočim jih je bilo 14. marca še 21.629. Zanimivo je število novih obolenj v posameznih tednih: Od 22. do 28. febr. 42.186; od 1. do 7. marca 31.262; od 8. do 14. marca 17.921; od 15. do 21. marca 10.073.

Nezgoda na cesti.

Čuvaj mestnega stavbnega urada v Mariboru France Vrhovnik je vozil s kolesom po Holzapflov cesti. Naenkrat mu skoči pod kolo štiriletna Nada Skaparjeva, hčerka krojaškega mojstra. Ker se kolesar ni mogel deklici izogniti, jo je kolo podrla na tla. Deklica si je zlomila levo nogo. Padel je na tla tudi kolesar ter se precej poškodoval. Ranjeno deklico je odnesla mati v bolnico.

Neurje v Hercegovini.

Vsled deževja zadnjih dni je hercegovska reka Dobriča narastla tako močno, da je odnesla ob bregu ležeče muslimanske pokopališče.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire samo večerj pošiljati po teh cenah:

500 Din.....	\$ 9.40
1,000 Din.....	18.50
2,500 Din.....	46.25
5,000 Din.....	92.00
10,000 Din.....	182.00

100 Lir.....	\$ 5.65
200 Lir.....	\$11.00
500 Lir.....	\$26.50
1000 Lir.....	\$52.00

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Mirodajne so cene dneva, ko denar sprejememo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKI.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK.

455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pon-
deljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098.

Naročnina:
Za leto leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za leto, Kanado in Evropo: 6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slo-
venian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscriptions:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For one year, Canada and Europe: 6.00
For half a year 3.00

DOPISI vanjšega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu
je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se na ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

**POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu zna-
či, do kodaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino to-
čno, ker s tem veliko pomagata listu.**

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Na Balkanu pred 50 leti.

Leta 1875 je izbruhnil upor v Hercegovini, ki je postal
pričetek velikih dogodkov na Balkanu.

Sploščka je bila podoba, da je to eden običajnih lokalnih
nemirov, kakor so bili pogosti v Turčiji. Toda v avgustu se je
v Hercegovini sestavil "Glavni odbor za osvoboditev" in poka-
zalo se je, da je gibanje večje in resnejše. Uporno gibanje se
je razširilo na Bosno, osobito velike dimenzije pa je zavzelo v
letu 1876.

Vsega Balkana se je polastil silen nemir. Krščansko pre-
bivalstvo je smatralo, da je nastopil odločilni čas za osvobodit-
ev izpod neznoznega turškega jarma. Splošen nered v Tur-
čiji je povsod vzbujal naziranje, da je turška država brez mo-
či in da je treba le majhnega sunka in trhla zgradba turške
države se bo sesula v nič. Zato je propaganda za upor med
balkanskimi Slovani našla mnogo odziva. Pričakovalo se je
tudi, da bo krvavi požar na Balkanu potegnil v bojni ples tudi
svobodne slovanske države. Balkanski narodi so pričakovali
svojo rešitev od velike Rusije, ki ni prikrivala svojega nagne-
nja, priti Balkancem na pomoč.

Tako se je 1. 1876 upor razširil domala na vso Bosno, pa
tudi na Bolgarijo, kjer so privrati nastopile uporne čete v
večjih oddelkih.

Toda nemir se je polastil sedaj tudi turških množic. Upo-
ri kristjanov in vmesavanje vesil, ki so na konferencah po-
stavljali pogoje, po katerih naj bi se Turčija reformirala, vse
to je povzročilo, da je tudi med Turki rastlo ogorčenje. V
maju 1. 1876 je prišlo do silnih nemirov in pobojev v Solunu,
kjer so razjarjene turške množice umorile celo francoskega
nemškega konzula. Malo pozneje se je fanatizem turških
množic obrnil zoper sultana samega: v Carigradu je nastal
upor, sultana Abdula Azisa so odstavili in ga malo pozneje
umorili; novi sultan Murad V., ki je bil slaboumen, je postal
orodje v rokah novih ministrov, ki so hoteli z vso energijo iz-
vesti regeneracijo Turčije. Da dokažejo svojo moč in sposob-
nost z lastnimi silami udusiti upore ter onemogočiti vnanjo in-
tervencijo, so se vrgli z vso silo zoper upornike; na uporne bol-
garske vasi so poslali divje Čerkeze in bašibozuke, ki so v bo-
jih proti slabim nasprotnikom vršili toliko grozodejstva, da se
je nad njimi zgrozila vsa Evropa in da so morali utihniti oni,
ki so pripisovali Turčiji možnost notranjega pomirjenja in ev-
ropeizacije.

Med tem je 6. maja v Srbiji knez Milan Obrenović pokli-
cal na vladno liberalno pod Ristićem in Mihajlovićem, ki so ve-
ljali kot bojna stranka. Srbija je dne 29. junija izročila v Ca-
rigradu ultimativno zahtevo, da ji porta prepusti v upravo
Bosno in Hercegovino in dne 30. junija je napovedala Turčiji
vojno. Dva dni kasneje se ji je pridružila tudi Črna gora.

Toda obrenovićevska Srbija za vojno ni bila pripravlje-
na; dasi so ji prihitali mnogi tisoči dobrovoljcev iz Rusije na
pomoč in je ruski general Cerujajev prevzel vrhovno povelj-
stvo, se srbske čete niso mogle meriti s turškimi in po posredo-
vanju vesil se je 16. septembra sklenilo premirje. Boj se je
sicer pozneje vnel znova, ali z istim neugodnim uspehom za
srbsko armado; novo premirje se je naposled dne 29. februa-
rja 1877 zaključilo z mirovno pogodbo med Turčijo in Srbijo.

Premajhni uspehi upornikov, neuspeh srbskih in črnogor-
skih vojsk, vse to je pokazalo, da se Balkan s svojo lastno mo-
čjo ne more osvoboditi. Vesile so na mnogoštevilnih konfe-
rencah skušale doseči skupno politiko napram Turčiji in vpli-
vati na porto, da izvede upravne in socialne reforme na svo-
jem ozemlju ter tako ustvari pogoje za splošno pomirjenje na
Balkanu. Toda med vesilami samimi so bila nepremostljiva
nasprotja; Anglija je pod konservativnim d'Israelijevim mi-
nistrom iz nasprotstva do Rusije branila Turčijo. V Rusiji

je javno mnenje nestrpno zahtevalo vojno v korist balkanskim
Slovanom, toda oficijelna državna politika se je ozirala na
ostale velesile ter se je zadovoljevala s konferencami, notami
in diplomatskimi intervencijami, naslanjajoč se pri tem na
Nemčijo in Avstro-Ogrsko, s katerima se je nahajala v troce-
sarski zvezi. Dne 31. oktobra 1876 je Rusija pod pritiskom
vseslovanke propagande izročila porti ultimatum. Ali ven-
dar se je 12. do 20. decembra 1876 vršila v Carigradu konfe-
renca evropskih veleposlanikov, ki je zahtevala reforme v ko-
rist krščanskega prebivalstva. Toda Turčija je izvedla spret-
no protiakcijo; novi sultan Abdul Hamid II. je proglasil dne
23. decembra 1876 turško ustavo, ki je imela vsem prebival-
cem brez ozira na vero in rod podeliti politične pravice, parla-
mentarno zastopstvo itd., veleposlaniška konferenca se spričo
objavljenih ustave ni mogla več uveljavljati.

Pogajanja med porto in zastopniki vesil so se sicer na-
daljevala, ali Rusija kmalu ni več prikrivala, da hoče izzvati
vojno v korist balkanskim narodom. Dne 23. aprila 1877 je
odpotoval car Aleksander k armadi v Kišinev; isti dan so pri-
čele ruske bojne sile korakati čez Prut, da udarijo skozi ru-
munske ozemlje do turške meje; rumunsko dovoljenje za pre-
hod je bilo zagotovljeno po posebni pogodbi. Vojna med Ru-
sijo in Turčijo se je pričela z ogromnimi nadami v vseh slovan-
skih deželah. V prvih tednih so imeli Rusi uspehe, že do sre-
de julija so prodrli čez Donavo ter si osvojili vso severno Bol-
garijo tja do Balkana. Toda ko so Turki premenili poveljstvo
svojih vojnih sil in se je Osman paša utrdil v Plevnu, je nasto-
pila stagnacija v vojnem razvoju. Plevna se je trdovratno
branila in Rusi, ki so se jim pridružili tudi Rumuni, so jo mogli
zavzeti šele dne 10. decembra. Šele sedaj se je situacija spre-
menila; ruske čete so udarile čez prelaz Šipka, dospele v po-
rečje Marice ter zavzele dne 19. januarja 1878 Adrijanopolj;
dne 31. januarja je morala Turčija privoliti v premirje in 3.
marca 1878 se je podpisal preliminarni dogovor v San Stefa-
nu, vasi ob Marmarskem morju blizu Carigrada.

Po padcu Plevne je dne 13. decembra 1. 1877 Srbija zno-
va napovedala Turčiji vojno; Črnagora pa se je sploh ves čas
vojskovala s Turki.

Toda končni izid velikih dogodkov v 1. 1875 do 1878 ni bil
tak, kakor so pričakovali bodisi na Balkanu ali drugih slovan-
skih deželah.

POSNEMANJA VREDNO!
Sestanek naših delničarjev in
somišljenikov v Forest City, Pa.

Že zadnji teden smo prejeli
iz Forest City prijetno poročilo
o sestanku in seji naših delni-
čarjev in somišljenikov v Fo-
rest City, Pa., pa radi pomanj-
kanja prostora v predprizni-
nih številkah istega nismo mo-
gli priobčiti. Zato prinašamo
to sedaj.

"Dne 27. marca t. l." tako
piše poročevalec, "smo se zbra-
li v naši naselbini v lepem šte-
vilu na skupni sestanku, da se
pogovorimo o našem katoli-
škem tisku, osobito o našem ka-
toliškem dnevniku, kako bi se
istega dalo še bolj razširiti,
kajti ako razširimo dobro ka-
toliško časopisje, smo prepriča-
ni, da s tem položimo temelj
nadaljnjemu delu za vse druge
še katoliške stvari, za katere
delujemo pri družtvih, pri na-
ših župnijah, itd."

Sejo je otvoril del. Mr. Ka-
rol Kováčik in pojasnil velik
pomen tega sestanka. Za njim
je nastopil potovalni zastopnik
"Amer. Slovenca", Mr. Anton
Jaksetič, ki pojasni navzočim,
kako zelo je list že razširjen in
prijubljen med ameriški
Slovenci po celi Ameriki. Po-
vdarja tudi, kako pametno in
koristno je, da se delavci, dele-
gati in naročniki večkrat seste-
nejo in pogovore o listu, ki je
njihova last, kako bi ste istega

še bolj razširili v naselbinah
itd. Vsak ima kako dobro ide-
jo in če se dobre ideje združijo,
je uspeh zagotovljen. Zato je
priporočati po vseh naselbinah,
da bi od časa do časa se rojaki
sestali in razmotrivali tudi o
našem tisku, kako bi se istega
še bolj razširilo. List "Amer.
Slovenec" je lastovčan od de-
lavcev, torej se morajo tudi
delavci zanj zanimati. Treba
mu je pridobivati novih naroč-
nikov kjerkoli je to mogoče. G.
zastopnik na to zahvali vse, ki
so mu tako navdušeno poma-
gali pri agitaciji.

Nato se predlaga in priporo-
ča, da naj bi ti naročniki "Am.
Slovenca" enkrat poleti prire-
dili skupni izlet — piknik — in
čisti prebitek naj bi se porabil
za naročnino vdov in onemog-
lih v naselbini, ki list radi čita-
jo, a ga vsled gmotnih razmer
ne morejo naročiti.

Za to idejo so se vsi zavzeli
in izrekli svojo podporo, da bo-
do storili vse, da se tak izlet
priredi. Čas in drugo se bo na-
znanilo v tem listu.

Dalje so se zborovalci za-
hvalili lokalni zastopnici Mrs.
Gerčman, ki se vedno toliko
trudi za ta list, da redno obi-
skuje naročnike in iste navdu-
šuje za list. Tudi potovalni za-
stopnik ji izreče najlepšo hva-
lo in pove, da boljše zastopnice
sploh v naselbini bi ne dobili.

Obenem se zborovalci spom-
nijo tudi vseh pisateljev in so-

trdnikov, ki delajo s peresom
za list, da je bolj pester in za-
nimiv. Vsem izrekajo iskreno
hvalo.

Prosijo tudi vse ostale slov-
šč. gg. duhovnike, naj bi se
večkrat oglasili v listu, kar ta-
ko blagodejno vpliva na naše
raztresene priseljenice. Potom
tiska najlažje narod dosežejo
s svojo besedo.

Obenem zborovalci zahva-
ljujejo vse trgovce, ki večkrat
oglašajo v Amer. Slovincu. S
tem dobiva list vedno več ugla-
da. Obenem sklenejo, da naj
se skuša vedno podpirati in pa-
tronizirati tiste trgovce in po-
dejta, ki podpirajo list z ogla-
ševanjem. "Pokažimo jim, da
vpoštevamo to, kar trgovci in
obrtniki store za list. Skažimo
se hvaležne onim, ki podpirajo
naš list. Kupujemo pri njih, ker
ti podpirajo naš list," je dejal
govornik.

Seja je trajala nad tri ure.
Bila je zanimiva. Zdi se mi, da
ako bi še po drugih naselbinah
naredili če več ne, vsaj dva-
krat ali enkrat na leto tak se-
stank, bi bilo to v veliko korist
našemu tisku, katerega vzdr-
žujemo slovenski delavci v A-
meriki. Poskrbelo bi se lahko
za kake izvrstne govornike. Bi-
lo bi to v izobrazbo in obenem
bi se bolj poznali, bolj umevali
eden drugega.

Ob zaključku seje pa je pri-
nesel Mr. Bucinel, že 35letni
naročnik Amer. Slovenca, eno
veliko "falso," v kateri je biva-
lujni "newyorčan." Kajpada,
da smo potem proslavili seste-
nek po pravem slovenskem obi-
čaju.

Tako smo imeli res en prija-
zen sestanek del. in naročniki
Amer. Slovenca. Škoda le, da
par jih ni moglo na sestanku
radi važnih privatnih oprav-
kov. Upamo, da bomo vsaj pri
nas priredili še več takih pri-
jaznih sestankov in skušali bo-
mo, da se naše ideje, katerih
glasnik je naš vrli najstarejši
slovenski list v Ameriki, "Am.
Slovenec," še bolj širijo med
naš slovenski narod. V to nam
pomoz Bog!

Priporočamo pa tudi drugim
naselbinam, da nas posnemajo
v tem oziru. Le na ta način bo
naša stvar napredovala!

Poročevalec.

NOVA HIRALNICA PRI MOŠ-
KANJCIH.

V nedeljo, dne 20. marca,
je bila otvorjena in blagoslov-
ljena hiralnica v meretinskem
gradu pri Moškancih. Ko se
pojavi pri državnih zavodi-
h te vrste vedne krize in tež-
koče, je umela privatna incija-
vna oživitvori zavod, ki so
ga občine ondotnega okoliša v
ptujskem glavarstvu toplo že-
lele. Dva faktorja sta si sig-
la v roke ter sta z združenimi
močmi dosegla krasen uspeh.
Gospod kaplan pri sv. Barba-
ri v Haložah Janko Verbanj-
ščak je ustanovil društvo za
vzdrževanje hiralnice. Društvo
je pristopilo lepo število občin
ter privatnikov. Križniški red
pa, ki je že dolga stoletja last-
ni gradu v Meretincih, je dal
društvu na razpolago grajsko
poslopje in nekaj zemljišča.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

IZ CHURCHILLOVIH VOJNIH SPOMINOV.

Če razmišljamo o vojni kot
celoti, se prepričamo, da je
Nemce do 1. 1918 vsaka zavez-
niško ofenziva pravzaprav oja-
čila, pa bila to francoska ali
angleška. Če bi Nemci ne izra-
bili svojih sil v Ludendorfovi
ofenzivi leta 1918, bi ne bilo
vzroka, zakaj so ohranili svojo
fronto proti Franciji celo leto
neizpremenjeno in se niso po-
zimi umaknili le k Menci.

Lahko bi zdaj kdaj pripo-
nil, da bi pod takimi pogoji, če
bi bila vsaka ofenziva enako
neugodna za napadalca in za
napadenega, sploh ne bilo mo-
goče doseči konca vojne in od-
ločitve. Kaj bi naj obe strani
z velikimi armadami čakali le-
to za leto in se gledali, v pre-
pričanju, da izgubi tisti, ki bo
nepadal? Tako daleč ta raz-
mišljanja seveda ne sežejo.

Ceče bi iz tega izvajati,
da bi se morali zavezniški odre-
ti vsake ofenzive. Pogodilo se
je pet napadov, pričetek bitke
pri Arrasu, osvojeje Messines
Ridge, ponovno zavzetje utrdb
Ipruauumot s strani Francozov
in Malmadisona in prvi dnevi
bitke pri Cambrai — sami si-
ljajni dogodki. Naravno so bile
potrebne točne "bojzode," da
bi bilo mogoče vzdržati v "ak-
tivni defenzivi." Javilo se pa
vprašanje, dali je bilo modro
izvajati ofenzivo v velikem sti-
lu, ki bi naj sovražnika utrudila,
ali če bi ne bilo pravilnejše
poskušati prisiliti ga, da napa-
de on. Če bi vsa naša strategija
in vsa taktika stremela za tem
ciljem — kaj bi ne bilo mogo-
če doseči zmago že mnogo
prej?

Recimo, da bi Francozi in
Angleži izvežbali za linijo jar-
kov svoje armade do velike
prožnosti, da so na najmoder-
nejši način utrjevali tiste pozi-
cije, ki jih pod nobenim pogo-
jem niso smeli zapustiti, da so
skrbno izbrali in naglo oslabili
fronto tam, kjer so lahko riski-
rali začasni umik v razdalji 20
do 30 km, da so izzvali sovraž-
nika k napadu na take točke,
in udarili potem nanj na odprti
bojni liniji, baš v hipu, ko bi
misli, da je že blizu končne
zmage. Kaj bi ne imeli dobro
izvežbani oddelki na ta način
priložnosti, da hitro in slavno
zmagajo?

Rešitev.

In zakaj bi se omejevali le
na gledališče, kjer bi se dve
največji armadi gledali med
seboj? Pomorske sile, železni-
ške zveze, inozemska politika
— vse to nudi vendar možnost
izhoda iz situacije in odstrani-
tve mrtve točke. Mehanika pro-
ži vendar na zemlji, na morju,
in v zraku nešteto novosti in
presenečenj. Bilo je potrebno
iskati rešitev. Dosej smo zme-
rom improvizirali s svojimi ar-
madami pred sovražnikovim
obličjem. Cvet naroda je bil
darovan. Toda nikdar ni bilo
časa, da bi bila armada pošte-
no izvežbana prej, predno je
bila poslana v mesnico in žrtvo-
vana. Izdelane so bile nepopol-
ne, slabo brušene sablje in ko-
maj so bile uporabljene in
zlomljene, so jih nadomestili z
novimi, enako polovičarskimi kov-
izdelki. Fronta je morala biti

branjena, toda nikdar ni bila
izvedena ofenziva proti nezre-
lim sovražnikovim formacijam
ali takrat, kadar ni več mogel
odgovarjati na strele strojnica.
Vzemimo, da bi bila angleška
armada, darovana na Somni,
najboljša armada, kar smo jih
imeli, da bi bila ohranjena, iz-
vežbana in vzgajana prav do
leta 1917, če bi bilo gotovih
skoro 3000 tankov in če bi bile
pripravljene ogromne množine
topov. Kaj bi ne dosegel v tem
slučaju končne zmage en sam
velik napad?

Velika razlika je med bitko,
kjer se obe stranki trudita do-
seči zmago z napetjem vseh sil,
in pa med bitko, kjer ena stran
nima namena vojno skrajšati in
se le trudi, da izide iz nje čisto
in brez škode.

V obeh slučajih so problemi,
ki interesirajo poveljnika, zelo
različni. V boju dveh armad
vidno neenakih moči se sla-
bejši trudi izmuzniti se, dočim
je cilj močnejšega, da slabejšo-
ga uniči. Razumljivo je, da tak-
tika boja, kjer se srečata enaki
vojski, odločeni na borbo do
končne zmage, ne more veljati
za takrat, kadar se močnejši
trudi vzdržati kontakt in po-
skuša slabejši uiti.

Če bi bilo nemško brodovje
31. maja leta 1916 v bitki pri
Jutskem polotoku definitivno
premagano, bi dosegli zavezni-
ki velike ugodnosti in velike o-
lajšave. Danes ni mogoče z go-
tovostjo reči, kakšen bi bil psi-
hološki efekt tega dogodka pri
nemškem narodu, toda gotovo
je, da bi bil globok. Izločitev
nemškega brodovja iz nadaljn-
njega boja bi pomenila za Ve-
liko Britanijo veliko olajšanje,
ker bi lahko uporabila i vojsko
i material, služeč admiraliteti,
za ojačenje armade na suhem.

Pot v Baltičsko morje bi bila
praktično omogočena. Če bi
prisotnost britanskih eskader v
Baltičskem morju pozimi leta
1916 in spomladi leta 1917
preprečila izbruh ruske revolu-
cije, je seveda drzna hipoteza,
ki je vendarle ni mogoče pre-
zreti. Velik nemški poraz na
morju bi lahko imel različen
vpliv na napad podmorskih
čolnov leta 1917, ki so ga Nem-
ci pripravljali. Deloma bi uni-
čenje največjih nemških ladij
lahko povzročilo večjo koncent-
racijo modrih nemških glav in
zbiranje sredstev za intenziv-
nejši boj podmorskih čolnov,
po drugi strani pa bi bilo osvo-
bojeno angleško brodovje in
Velika Britanija bi lahko inten-
zivnejše napadla ustje nemških
rek in na ta način pospešila o-
nemogočenje podmorske vojne.

Istocasno pa je treba pomisliti,
kaj bi bilo, če bi Nemčija pora-
žila brodovje Velike Britanije.
Dovoz hrane na Anglesko bi bil
omejen. Naša armada na kop-
nem bi bila popolnoma odreza-
na s pomočjo močnega sovraž-
nega brodovja, in vsi transpor-
ti za zavezniške bi bili onemo-
gočeni. Zavezniške države bi
ne mogle intervenirati. Angle-
ški narod bi trpel in prišlo bi
do nemške invazije v Anglijo.
To bi pomenilo poraz zavezni-
kov.

(Dalje prih.)

ATALA.

Fr. R. Chateaubriand.

Če nimaš ponudga pribežališča,
moja draga hči, ti ponudim mesto v sredi
črede, katero se mi je posrečilo, pripeljati
Jezusu Kristusu. Šakto bom poučil in kadar
bo tebe vreden, ti ga bom dal za moža.

Pri teh besedah sem padel pred pušča-
nikova kolena od veselja jokajoč; toda A-
tala je postala bleda, kakor smrt. Starec
me je blagohotno vzdignil in pri tem sem
zapazil, da je imel obe roki pohabljeni.
Atala je takoj spoznala njegovo nesrečo in
je zavpila: "Barbari?"

"Moja hči!" je odvrnil oče s sladkim
smehljajem, "kaj je to v primeri s tem, kar
je pretrpel moj božji Učenik. Če so me in-
dijanski malikovalci mučili, saj so vendar
ubogi zaslepljenci, katere bo Bog enkrat

razsvetlil. Jaz jih še toliko bolj ljubim v
primeri z zlom, ki so mi ga učinili. Nisem
namreč mogel več ostati v domovini, v ka-
terem sem se vrnil in kjer mi je slavna kra-
ljica izkazala čast, hoteč opazovati le sla-
be spomenike mojega apostolstva.

In kakšno častnejše plačilo sem mogel
dobiti za svoje delovanje, kakor da sem od
predstojnika naše vere prejel dovoljenje,
da smem s temi pohabljenimi rokami o-
pravljati božjo daritev? Ko mi je bila iz-
kazana taka čast, mi ni preostajalo druge-
ga, kakor da se potrudim, izkazati se vred-
nega: zopet sem prišel nazaj v Novi svet,
da bi ostanek življenja preživel v službi
svojega Boga.

Trideset let je že, odkar bivam v ti sa-
moti in jutri bo dvaindvajset let, ko sem se
v ti pečini nastanil.

Ko sem prišel v te kraje, sem tukaj našel
samo potujoče rodbine, katerih hrani so

bile divje in življenje zelo revno. Oznanjal
sem jim besedo miru in njih hrani so se po-
lagoma omilile. Sedaj žive skupno ob vno-
žju te gore. Ko sem jih učil poti rešitve,
sem se potrudil, da bi jih naučil prvih u-
metnosti življenja, toda v tem nisem šel
predaleč in obdržal sem te poštenje ljudi v
oni preprostosti, ki daje srečo. Boječ se, da
bi jih s svojo navzočnostjo ne mučil, sem
se umaknil v to votlino, kamor me hodijo
za svet vpraševat. Tukaj, daleč od ljudi,
občudujem Boga v velikosti teh samot in
se pripravljam na smrt, katero mi moja
starost naznanja.

Ko je te besede izrekel, je puščavnik po-
kleknil in midva sva njegov pogled posne-
mala. Glasno je začel neko molitev, na ka-
tero je Atala odgovarjala. Brezleskno bli-
skanje je še razsvetljevalo nebo na vzhodu
in na oblačih na zapadu so se svetila tri
solnca skupaj. Nekaj lisčič, katere je ne-

vihta razkropila, je podaljševalo svoje čr-
ne smrčke ob robu prepadoj in slišalo se
je šumenje rastlin, ki so, ob večernem ve-
tru se sušeč, zopet na vseh krajih vzdigo-
vale svoja pripognjena stebila.

Vrnili smo se zopet v votlino, kjer je pu-
ščavnik pripravil posteljo za Atalo iz ci-
presnega mahu. Globoka otožnost se je zra-
čala v očeh in gibih deve, gledala je očeta
Aubryja, kakor da bi mu hotela zaupati
neko skrivnost, toda nekaj jo je zadrževa-
lo, bodisi moja navzočnost, bodisi neka go-
tova sramežljivost, bodisi brezskornost
priznanja.

Slišal sem jo vstati sredi noči; iskala je
puščavnika, toda ko je bil ta prepustil svo-
je ležišče nji, je bil šel opazovat lepoto ne-
ba in moli Boga na vrhu gore. Drugi dan
mi je rekel, da je to njegova navada tudi
pozimi, ker rad gleda gozdove, ki zibljejo
svoje gole vrhove, oblake, ki letajo po ne-

bu in da rad posluša vetrove in potoke, ki
v samoti šumljajo.

Moja sestra je bila torej prisiljena, vr-
niti se na svojo posteljo, na kateri je zopet
zaspala.

Oh! Poln upanja sem videl v Atalini sla-
bosti le začasna znamenja utrujenosti.

Drugi dan sem se zbudil ob petju kardi-
nalov in rdečeglavih srakoperjev, ki so
gnezдили v akacijah in lovorjih, ki so obda-
jali votlino.

Odrgral sem magnolijino cvetko in del
sem jo, poročno od jutranje rose, na gla-
vo speče Atale.

V veri svoje domovine sem upal, da bo
duša kakega otroka, ki je umrl na materi-
nih prsih, prišla na to cvetko v kapljici ro-
se in da jo bodo srečne sanje prinesle v pr-
si moje bodoče neveste.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:
UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Volo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Joseph Pritekel, 322 W. Northern Ave., Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornik: Mary Grum, 5117 Emerson St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahlen Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovonom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa potrebna in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. TAJNIKA ZAP. SLOVANSKE ZVEZE.

Da bo mogoče kontrolirati, da bodo glasilo dobivali vsi člani v dobrem stanju, se na priporočila upravnštva uljudno prosi vse tajnike krajevnih društev, da pošljejo na upravnštvo popolni seznam z natančnimi naslovi vseh njihovih članov, ki so v dobrem stanju, na upravnštvo ne kasneje kot do 1. junija t. l. In po 1. juniju naj pošiljajo tajniki krajevnih društev imena in natančne naslove vseh novo pristopilih članov direktno na upravnštvo Amer. Slovenca, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Tajniki krajevnih društev naj tudi nemudoma javijo na upravnštvo vse spremembe naslovov članstva. Za suspendirane, umrle ali črtane se bo skrbelo iz gl. urada.

V dolžnost si štejem, da opozorim članstvo ZSZ. glede kampanje, ki je v veljavi do 30. junija t. l. Omenjeno kampanjo je gl. odbor odobril na gl. letni seji, ki se je vršila 17. januarja t. l., z namenom, da se bo članstvo potrudilo ter napelo vse svoje sile za večjo in močnejšo ZSZ. Tri mesece je že poteklo in izvzemši par krajevnih društev, smo se kampanje premalo poslužili. Gotovo imamo vsi bratje in sestre po enega prijatelja ali prijateljico, ki še ni član(ica) naše dične matere ZSZ. Takim prijateljem, kakor tudi sami sebi napravimo najboljšo dobroto, da jih pripeljemo v našo sredo.

Torej bratje in sestre! Kar smo zamudili v zadnjih treh mesecih, lahko poravnamo v prihodnjih desetih tednih, do zaključka kampanje. To se pa lahko popravi s tem, da se vsak posamezni član zavzame, da predno bo kampanja zaključena, mora pridobiti najmanj po enega člana v ZSZ. Na ta način se bo naša ZSZ. podvojila v dveh mesecih brez kakakega velikega truda, kajti pristopnina je skoro popolnoma prosta. Samo oni člani, ki se zavarujejo po \$2 dnevne bolniške podpore, plačajo po \$1 v bolniški sklad, vsi drugi so pa prosti pristopnine. Poleg tega pa dobite po \$2 nagrade za vsakega člana, ki ga pridobite.

Vedno imejmo ZSZ. v naših mislih, govorimo z našimi prijatelji ter jim povejmo, koliko ZSZ. plačuje svojim bratom v slučaju bolezni ali njih dedičem v slučaju smrti, za male mesečne asesmente, in prepričan sem, da vsak naš prijatelj bo z veseljem pristopil v našo sredo ne samo iz stališča, da je naš prijatelj, ampak tudi iz stališča, da zavaruje sam sebe, kakor tudi njegovo družino za slučaj nesreče, za katero nobeden nas ne ve ne ure ne dneva.

Člani, ki nimate še svojih otrok vpisanih pri ZSZ., ste uljudno prošeni, da iste vpišete pred zaključkom kampanje, kajti s tem boste pripomogli k lepšemu napredku ZSZ. ter obenem zavarovali svoje otroke pri eni najboljši slovenski brat-ski organizaciji v Združenih državah ameriških.

Se imamo nekaj krajevnih društev, ki še nimajo vpeljane

ga mladinskega oddelka. Iste se prosijo, da v tekoči kampanji vsaj nekoliko članov pridobijo v ta velevažen oddelak, kajti le pri mladini nam je mogoče pričakovati pravega napredka.

Upam, da ob zaključku kampanje bo vsak brat ali sestra lahko rekel(a), da je storil(a) svojo dolžnost, da je pridobil(a) enega člana v ZSZ., da ima svoje otroke (če jih kaj ima), vpisane pri ZSZ., ter da ne bo nobenega društva pod okriljem ZSZ., da bi ne moglo reči, da nima vpeljanega mladinskega oddelka.

Pričakujoč lepega uspeha v tekoči kampanji, bratsko pozdravljam vse članstvo ZSZ., kakor tudi vse čitatelje Amer. Slovenca in ostajam Vam udani

Anthony Jeršin, gl. tajnik ZSZ.

FINANČNO POROČILO Z. S. Z. ZA MESEC MAREC 1927.

St. dr.	Smrt. sklad	Boln. sklad	Poškod. in operacijski sklad	Onemogli sklad	Strošk. sklad	Bond tajn.	Skupaj
1.	156.92	132.30	18.60	3.74	50.00	—	361.56
2.	254.47	230.00	31.20	6.14	76.75	—	598.56
3.	25.19	19.70	2.70	.54	6.75	—	54.88
4.	158.76	130.90	17.80	3.46	55.25	—	366.17
5.	29.00	28.20	3.00	.60	7.50	—	68.30
6.	142.54	99.60	14.70	2.94	37.00	—	296.78
7.	28.98	30.60	3.80	.76	9.50	—	73.64
8.	84.14	88.80	10.90	2.20	27.50	—	213.54
9.	32.12	32.00	4.00	.80	10.00	—	78.92
10.	10.35	13.10	1.30	.26	3.25	—	28.26
11.	14.59	14.90	1.90	.38	4.75	—	36.52
12.	39.88	48.20	4.60	.92	11.50	—	105.10
13.	28.49	24.10	2.30	.46	6.80	—	62.15
14.	145.04	130.10	17.90	3.58	44.75	—	341.37
15.	32.18	38.80	4.00	.80	10.00	—	85.78
16.	23.14	18.20	2.60	.52	6.75	—	51.21
17.	62.98	65.00	6.20	1.24	17.30	—	152.72
18.	91.93	87.70	8.80	1.68	21.00	—	211.11
19.	41.91	42.50	4.80	.96	12.00	—	102.17
20.	22.10	12.10	1.70	.34	4.25	—	40.49
21.	16.12	22.10	1.90	.38	4.75	2.50	47.75
22.	29.00	35.70	2.90	.58	7.25	—	76.33
23.	20.80	30.20	2.00	.40	5.25	—	58.65
24.	18.32	17.00	2.20	.44	5.50	—	43.46
25.	42.71	31.00	4.60	.92	11.50	2.50	93.23
26.	47.16	52.80	4.20	.84	10.75	—	115.75
27.	10.77	13.20	1.30	.26	3.25	—	28.78
28.	16.10	22.10	2.00	.40	5.00	—	45.60
29.	7.99	8.60	1.20	.24	3.00	—	21.03
30.	19.00	26.20	2.10	.44	9.25	—	56.99
31.	8.06	7.80	1.00	.20	2.50	—	19.56
32.	1661.64	1553.50	188.20	37.42	490.60	5.00	3936.36
33.	Obresti od hipotek prvih vknjižb	—	—	—	—	—	285.00
34.	Skupni dohodki v marcu	—	—	—	—	—	4221.36
35.	Skupni izdatki v istem času	—	—	—	—	—	4207.69

Prebitok 13.67

Preostanek 1. marca 1927 74.864.66

Preostanek 31. marca 1927 74.878.33

STROŠKI Z. S. Z. ZA MESEC MAREC 1927.

St. dr.	Smrtina	Boln. podp.	Porod. nagrade	Operacije	Nagrade za nove čl.	Skupaj
1.	—	87.00	—	100.00	—	187.00
2.	750.00	209.00	10.00	—	10.00	979.00
3.	—	—	—	—	2.00	2.00
4.	800.00	48.00	—	50.00	2.00	900.00
5.	—	27.00	—	100.00	—	127.00
6.	—	250.50	20.00	75.00	2.00	347.50
7.	—	37.00	—	—	3.00	40.00
8.	—	65.00	10.00	100.00	—	175.00
9.	—	43.00	—	100.00	—	143.00
10.	—	55.00	—	—	2.00	57.00
11.	—	10.00	—	—	—	10.00
12.	—	61.00	20.00	—	—	81.00
13.	—	—	20.00	—	—	20.00
14.	—	178.00	—	—	6.00	184.00
15.	—	132.00	—	75.00	—	207.00
16.	—	27.00	10.00	—	—	37.00
17.	—	15.00	—	—	6.00	21.00
18.	—	56.00	—	50.00	—	106.00
19.	—	30.00	—	—	—	30.00
20.	—	75.00	—	—	2.00	77.00
21.	—	—	—	—	12.00	12.00
22.	—	82.00	10.00	—	4.00	96.00
23.	—	—	—	—	4.00	4.00
24.	—	—	—	—	2.00	2.00
25.	—	—	—	—	2.00	2.00
26.	—	—	—	—	2.00	2.00
27.	—	—	—	—	2.00	2.00
28.	—	—	—	—	2.00	2.00
29.	—	—	—	—	2.00	2.00
30.	—	—	—	—	2.00	2.00
31.	—	—	—	—	2.00	2.00
32.	—	—	—	—	2.00	2.00
33.	—	—	—	—	2.00	2.00
34.	—	—	—	—	2.00	2.00
35.	—	—	—	—	2.00	2.00
36.	1,550.00	1,537.50	100.00	650.00	59.00	3,896.50

Frank Tanko, najemino pisarne 18.00

Anthony Jeršin, tajniška plača 115.00

Dr. J. F. Snedec, pregled prošni 73.75

Anton Kochevar, poštnina, zamudo časa in vožnji stroški 30.64

Poština 6.00

Joseph D. Grigsby, dozoreli obresti na kupljenih obveznicah 17.80

Državni zavarovalniški komisar 50.00

Skupni izdatki v marcu 1927 \$4,207.69

FINANČNO POROČILO ML. ODD. Z. S. Z. ZA MESEC MAREC 1927.

Št. dr.	Vplačano	Št. dr.	Vplačano
	vsoto		vsoto
1.	24.85	23.	1.65
3.	19.30	24.	1.15
5.	11.25	26.	4.35
6.	1.05	27.	4.65
7.	2.10	29.	.45
9.	7.50	30.	8.40
11.	2.10	31.	.15
14.	3.70	32.	2.40
16.	8.10	34.	2.40
17.	3.90		
20.	3.30	Skupaj	119.55
21.	4.20	Preostanek 1. marca 1927	1,714.73
22.	2.60		
		Preostanek 31. marca 1927	1,834.28

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

'A prosil je zaman, kajti Saladin je dejal: "Govoril sem."

Cez nekoliko časa je slišal Godvin sumenje obleke, se ozrl in videl vitko postavno neke ženske stati v kotu, kjer je bila tolika tema, da ji je luč od bakelj le malo razsvetljevala kraljevski nakit.

"Povedali so mi, da ti je slabo, princezinja, slabo od tega, kar je umevno, ker bi moral radi tebe umreti mož, ki ga ljubiš," je rekel Saladin počasi. "Jaz pa imam usmiljenje s tvojo žalostjo in njegovo življenje se je odkupilo z drugim življenjem."

Zastrta postava se je divje zganila in zgrudila.

"Rozamunda," se oglasi Godvin v francoskem jeziku; "rotim te, bodi mirna in ne jemljaj mi poguma z besedami ali solzami. Najboljše je tako. Ti ljubiš Wulfa kot on tebe in prepričan sem, da vaju sreča ob svojem času združi. Mene ljubiš kot prijatelja. Da olajšam tebi muke in sebi vest, ti tudi povem, da te ne prosim več roke; moja nevesta je smrt. Prosim te, izroči moj blagoslov in slovo Wulfu, in Masudi, tej najzvestejši in najljubše ženski sporoči ali piši, da ji darujem srce, da sem v poslednjih trenutkih mislil nanjo in da prosim Boga, da bi se zopet srečala tam, kjer se vsa neravna pota zravnajo. Rozamunda, z Bogom! Mir in veselje bodi s teboj mnogo mnogo let in s tvojih otrok otroci. Godvina se, prosim te, spominjaj le toliko, da je živel služec tebi in tako umrl."

Nemo ga je poslušala in iztegnila roke, Godvin pa je stopil k njej, ne da bi mu kdo brnil. Nagnila se je k njemu, ne da bi si odgnila pajčolan, in ga poljubila, najprej na čelo, potem pa na ustnice; potem pa se je z zamolklim, ječnim vzklikom obrnila in zbežala iz tistega temnega prostora, in Saladin ji ni ustavil.

Ko je Godvin stopal nazaj, se je čutil, da Rozamunda ni izpregovorila niti ene besede. Zakaj ali čemu ni vedel, tedaj pa mu je vstal v duhu spomin na tisto divjo ježo dol po gorskih strminah pri Bejrutu, na ustnice, ki so se ga takrat dotaknile na lica in na vonj las, ki so mu vihrali okoli prsi. Vzdihnil je, pahnil tako misel od sebe in zarudel vzpričo misli, da mu prihajajo taki spomini, ko je bil ob robu groba; pokleknil je pred rablja, se obrnil h škofu in rekel:

"Blagoslovi me, oče, ter mu daj znamenje, da udari."

Tedaj je začul dobro znane stopinje in ko se je ozrl, je videl Wulfa, ki je strmел vanj.

"Kaj pa ti tukaj delaš, Godvin?" vpraša Wulf. "Ali je tisti lisjak tam obadva vjel v svojo past?" in prikimal je proti Saladinu.

"Lisjak naj ti odgovori," je rekel sultan in se nasmejale. "Vedi, gospod Wulf, da je bil tvoj brat ravno na tem, da umrje mesto tebe in sicer po svoji lastni želji. Jaz pa ne sprejemam take žrtve; poslužil sem se je pa, da podučim svojo nečakinja princezinja, da vaju v resnici pahne v pogubo in, če treba, tudi samo sebe, če bo še nadalje kovala naklepe za beg ali pa dovoljevala vama, da jih kujeta. Viteza, vrla moža sta, ki vaju rajši v boju usmrtim. Dobri konji stojijo za-

naj; vzemita jih od mene v dar, pa odjedata s temi nespametnimi meščani v Jeruzalem. Nemara se še kdaj srečamo tam na njegovih ulicah. Ne, nobene zahvale. Jaz vaju zahvaljujem, saj sta podučila Salah-ed-dina, kako popolna mora biti bratovska ljubezen."

Osupla sta stala brata nekaj časa, kajti res čudno je vrniti se na ta način iz grozeče smrti zopet nazaj v življenje. Obadva sta že bila prepričana, da odideta v malo minutah na drugi neznani svet. Zdaj pa se je prav v zadnjem trenutku vse zasukalo. Bila sta vajena vsaki dan zreti smrti v obličje; tudi sta se že izpovedala in se nadejala v kratkem videti raj.

Ker pa noben človek nima rad te poti, jima je bilo prav prijetno, da nista še tako daleč in da imata še vedno upanje živeti na tem svetu še dolgo vrsto let.

"Plemenito dejanje, Godvin," reče Wulf, "a vseeno tako, da te ne bi zahvalil, če bi se bilo izvršilo, ker bi moral potem živeti po milosti tvoje žrtve. Sultan, hvaležna sva ti, ker si nama podaril življenje; ali omadeževal bi si bil dušo, če bi bil preliel to nedolžno kri. Ali se smeja posloviti od sestričine Rozamunde, predno odjeddiva?"

"Ne," odgovori Saladin, "to je že Godvin storil — naj velja za obadva. Jutri pa izve jedro zgodbe. Sedaj pa pojdita in se mi ne vrnita več."

"Zgodi se, kakor hoče osoda," odgovori Godvin, in priklonila sta se ter odšla.

Zunaj sta dobila svoje meče in dva dobra konja, ki sta jih zahajala. Odtod so jih peljali vodniki do jeruzalemskega poslanstva, ki je bilo že v sedlu in ki je bilo zelo veselo, da je moglo pozdraviti tako viteza v svoji družbi. Poslovala sta se od škofa Egberta, ki je jokal od veselja nad njuno rešitvijo, dasi je sam še nadalje ostal v ujetništvu, in spremljana nekaj časa od Saladinovih vojakov sta odjezdila v mraku izpred Askalona.

Kmalu sta si povedala vse, kar je bilo treba povedati. Ko pa je Wulf slišal o Rozamundini tugi, se je skoraj zjokal. "Ostala sva živa," je rekel, ali kako rešiva njo? Dokler je bila Masuda pri njej, je bilo še nekaj upanja, sedaj pa ne vidim prav nobenega."

"In drugzega ni razun v Bogu," odgovori Godvin, "ki more vse storiti — celo osvoboditi Rozamundo in ti jo dati za ženo. Če je Masuda svobodna, bomo kmalu slišali o njej; zato le pogum."

Dasi je Godvin tako pogumno govoril, mu je dušo navdajal strah, ki ga ni mogel razumeti. Zdelo se mu je, kakor da mu preti nekaj groznega, ali pa osebi, ki mu je blizu in draga.

"Kaj pa ti je, Godvin? Ali imaš kako skrivno rano?"

"Imam, brat, rano v svojem duhu. Nesreča nam preti — velika nesreča."

"To ni nič novega," je rekel Wulf, "v tej deželi krvi in tuge. Prenesiva jo kot sva prenesla ostale."

"Bojim se, da je Rozamunda v veliki nevarnosti — Rozamunda ali kdo drugi."

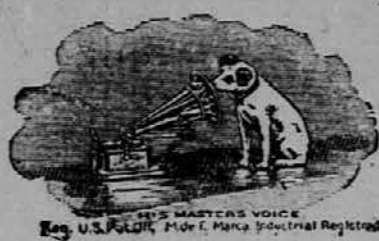
Dobro povedal. — Učitelj: ra, oni sod, ki se guga na vodi

Pomnite dobro, ni vse zlato, kakor... kar se sveti! — No, Mihec, povej mi tak predmet!

Mihec: Vaš nos, gospod učitelj!

— Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

Primera. — Mož: Glej, sta-

Slovenske VICTOR Plošče.

PETJE.

67979	Slovenske zdravice — Svarjenje.....	.75
69317	Tolažba — Veselja dom.....	.75
69698	Sveti večer — Tiha noč.....	.75
69802	Ne bom se množila — Ljubca povej.....	.75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica.....	.75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški.....	.75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let.....	.75
72210	Slepec — Mila mila lunica.....	.75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo.....	.75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planince.....	.75
72327	Zapoj mi ptičica — Po gorah gmi.....	.75
72364	Na gorenskem je fitno — Ptček in Tička.....	.75
72399	Razpodi se meglice — Tam kjer lunica.....	.75
72429	Kričenici — Angeli sveti.....	.75
72472	Na planinah — Barčica.....	.75
72514	Odprli mi kamrico — Prišla bo pomlad.....	.75
72515	Se davno mračil — Kadar boš ti vandrat sel.....	.75
72527	Moj dom — domovini.....	.75
72707	Narej — Vse mine.....	.75
73721	Micka na šrauf — Na maskaradi.....	.75
73725	Na Vršacu — Sladko spavaj.....	.75
74222	Neža in Pavel — Deset zapovedi.....	.75
74900	Vabilo — Pastirček.....	.75
75651	Sezidal sem si — Slovenec Slovincu.....	.75
77446	U boj, u boj! — Garavaša.....	.75
77897	Strunam — Sirota.....	.75
77898	Sveta Lucija — Planinarica.....	.75
77912	Ko gremo (La Poloma) — Sonja (opera).....	.75
78176	Dve utvi — Oj večer je že.....	.75
78182	Nove harmonike — Sentklarski paberki.....	.75
78313	Knefca in vagabundi — Kako je bilo.....	.75
78348	Božična — Sveta noč.....	.75
78408	Jadransko morje — Čuj Micica.....	.75
78554	Slovenec sem — Pogled v nedolžno oko.....	.75

GODBA.

68674	Lizi, polka — Sladke rožice, valček; banda, 12 in.....	\$1.25
68716	Dve sri, polka — Nočni jastreb, valček; banda, 12 in.....	1.25
72321	Štajerska (štajeri) — Pomladanski dan, polka.....	.75
73119	Dunavski valovi — Ljubavna sreča, harmonika duet.....	.75
73957	Vaška krčma, polka — Lovce, valček; orkester, 10 in.....	.75
73976	Barbara, polka — Milijonarska polka; banda, 10 in.....	.75
77119	Ljubim te, valček; kvartet — Bleščeče oči, polka; banda.....	.75
77165	Za domovino in brate, marš — Adelajda, polka; banda.....	.75
77166	Uboga deklica, marš — Dunajski deček, marš; banda.....	.75
77336	Zakaj premišljaš, polka — Rajza v tujino, polka; banda.....	.75
77423	Na poskok, harmonika — Gorenjski valček, harmonika.....	.75
77491	Razpoloženje, valček — Marička, valček; banda.....	.75
77493	O Izabela, valček — Streliška ljubica, šotij; kvartet.....	.75
77557	Kavalerijski marš — Tirolski marš; banda.....	.75
77558	Sladka Marička, valček — V krasni dolini, polka; banda.....	.75
77600	Perzijski marš — Egiptovski marš; banda.....	.75
77601	Izgubljene pete, polka — Kmetjska žetev, orkester.....	.75
77635	Kmečka polka — Brez nade, polka; vaška godba.....	.75
77870	Na varšavskem trgu — Poljska kri, mazurka; orkester.....	.75
77811	Pesem smeja — Poljub, valček.....	.75
77911	Slovenski ples — Čukarijski ples; tambur orkester.....	.75
77915	Na poskok, polka — Taniska, valček; instrum. tercet.....	.75
77916	Urno skakaj, valček — Ljubimsko veselje, šotij; harm.....	.75
78088	Bavarski šotij — Dunajska gizdalinka; kvartet.....	.75
78142	Cebelica, polka — Marica, polka; klarinet in harmonika.....	.75
78177	Posavski valček — V Cleveland sem doma, polka; harm.....	.75
78179	Micino kolo — Poskočnica; tamburisti orkester.....	.75
78198	Sladke vijolice, valček — Poročna polka; kvartet.....	.75
78490	Ach, du lieber Augustin, valček — Šnicel, polka; orkester.....	.75
78406	Vojaški nabor, polka — Poročni valček; harmonika.....	.75
78532	Krasta gora, valček — Pavla, mazurka; kvartet.....	.75
78576	Na otoku, polka — V zelenem vrtu, valček, orkester.....	.75

VELIKONOČNE, NABOŽNE IN ANGLEŠKE.

1071	Ave Maria — O Salutaris, latinsko petje.....	\$1.50
971	Christ the Lord is risen to-day — Ring out wild bells, Homer.....	1.50
35768	Aleluja, Chorus — Gloria from 12th Mass.....	1.25
19967	Palms — Stabat Mater, orglje.....	.75
18208	The Rosary — To a wild rose, trio with bells.....	.75
20266	In a little Spanish Town — There is a Boatman on the Volga, orchestra.....	.75
20500	That's My Hap-Hap-Happiness—Cock-A-Doode I'm off My Noodle, petje.....	.75
20504	At Sundown — I'll Take Care of Your Cares.....	.75

ZA VSE DRUGE REKORDE PIŠITE NAM PO CENIK.

Važno! — Z vsakim naročilom pošljite tudi potrebno svoto. Pri naročilih od 5. plošč ali več plačamo poštino mi. Ako pa naročite manj, kakor 5 plošč pošljite za vsako ploščo 5c več za poštino. Posebna kombinacija Radio in Vikrola št. 7-3 na razprodaji ta mesec za znižano ceno \$325.00 (preje \$375.00). Ako imate star radio ali vikrola, Vam pri nakupu imenovanega Radio-Vikrola št. 7-3 dovolimo še posebej \$50.00 za stari instrument, tako plačate le \$275.00. Pišite po pojasnila.

Vikrola navadne in ortofonične, od \$17.50 do \$1,000.00.

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Posebne cene

za čitatelje Amer. Slovenca

PIPE WRENCH	ADJUSTABLE ANG. WRENCH
6 in. — \$0.60	6 in. — \$0.65
8 in. — .67	8 in. — .70
10 in. — .75	10 in. — .85
12 in. — .90	12 in. — 1.30
14 in. — 1.05	
18 in. — 1.50	

Odvijač za cevi. (Pipe wrench)

Odvijač, ki se poljubno uredi. (Adj. Ang. Wrench)

nad 15,000 različnih predmetov v zalogi.

A. M. Kapsa GENERAL HARDWARE

2000 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Ph. Canal 1614

PISANO POLJE

Dr. P. A. Tominec:

Svobodna cerkev v svobodni državi. (Konec.)

Toda ljudje so istodobno člani obeh družb, spadajo pod dve oblasti, dasi z različnega vidika, ni jih mogoče deliti; zato je že s tega stališča potrebno in naravno, da morajo med obema oblastima vladati prijateljski odnosi, ker bi sicer prišlo do neljubih, za obe strani pogubnih preprirov. Narava obeh družb sama zahteva torej na eni strani popolno medsebojno neodvisnost, na drugi strani pa prijateljsko medsebojno podpiranje in zvezo. Tako bi moralo biti razmerje med cerkvijo in državo, kolikor nam že naravni red sam to razodeva.

Iste nauke zagovarja in je vedno zagovarjala tudi katoliška cerkev. Tako piše papež Leon XIII. v okrožnici z dne 29. junija 1881: "Ona (namreč cerkev) priznava in izjavlja, da spadajo svetne reči pod državno oblast in da je ta na svojem polju neodvisna. Se jasneje se izraza isti papež v okrožnici z dne 1. novembra 1885: "Dvojni oblasti je Bog poveril skrb za človeški rod: duhovni in svetni. Prva je postavljena nad božje reči, druga nad človeške. Vsaka je v svoji vrsti najvišja, vsaka ima neke svoje meje, ki so ji začetane po naravi in njenem najbližnjem in neposrednem predmetu, tako da ima vsaka svoj lasten delokrog, ki se v njem samostojno giblje." Podobno kakor papež Leon XIII. je učil tudi njegov davni prednik Inocencij III. Na prošnjo Viljema Montpellijskega za pozakonitev njegovih otrok, mu je papež odgovoril: "Kralj ne priznava v časnih rečeh nobenega predstojnika nad seboj... ti pa, kakor doznavamo, stojiš pod oblastjo drugih. Zato se nam najbrž v tej zadevi niti ne moreš podvreči, ne da bi jim storil krivico, izvemšiš seveda, če so ti oni dali svoje dovoljenje."

To je bilo torej stališče papeštva tedaj, ko je stalo na vrhuncu svoje moči! Nauk cerkve o samostojnosti države v vseh čisto posvetnih rečeh in o samostojnosti cerkve v vseh čisto duhovnih zadevah je popolnoma jasn. Za reči pa, v katerih se koristi obeh oblasti križajo, je papež Leon XIII. sledeče učil: "Cerkev želi, naj vlada tukaj med obema oblastma sloga ter naj se na tak način prepričajo za obdebe žalostni in usodni prepri."

Tu razodeva cerkev na poseben način svojo materinsko ljubezen, ker je popustljiva, kolikor ji je največ mogoče. Kjer pa sporazum ni mogoč, tedaj ima po prej obrazloženem naravnem redu v takih slučajih vse pravice zase; kajti ona stoji po svojem smotru nad državno. Če bi torej svetna oblast kaj odredila, kar je cerkev označila kot protipostavno ali pregrešno, tedaj je treba ubogati cerkev od nekdanj in to učiti še dandanes.

Toliko v splošnem. Kakšno pa naj bi bilo razmerje cerkve in države v Jugoslaviji? Jasno je vsakemu državljanu nekdanje kraljevine Srbije, da ne more biti "državna vera" v novi Jugoslaviji več pravoslavna, kakor govori prvo poglavje "Ustava za kraljevino Srbiju." Jasno pa mora biti slehernemu podaniku nekdanje avstro-ogrške monarhije, da tudi katoliška vera v tej novi državi ni več vladajoča vera, ker se je razmerje med verstvi temeljito spremenilo. Še bolj zamotano pa postane to vprašanje, če

pomislimo, da je nastala Jugoslavija iz sedmih samostojnih pravnih področij, v katerih živi šest do devet raznih priznanih veroizpovedi. Kakšno stališče naj zavzema država nasproti vsem tem različnim veroizpovedim, zlasti nasproti našemu katoliškemu prepričanju? Po katerih načelih naj bo uravnava razmerje med posameznimi veroizpovedanji? Kaj sme in kaj mora zahtevati katoliška cerkev v Jugoslaviji? To so vprašanja, katera hočemo razmotrivati v naslednjem.

Razmerje države do religije.

Pri prvem pogledu na množino v jugoslovanskih pokrajinah že priznanih verstev bi človek sodil, da je pač najbolje za državo, da je popolnoma brez brige (indiferentna) nasproti vsem skupaj in da proglasi načelo: Vsak veruj, kar hočeš ter se zveščaj po svojem okusu. Z drugimi besedami: Država naj se za versko vprašanje sploh ni briga ter naj si prisvoji načelo modernega liberalizma in socializma: Vera je zasebna stvar. Država naj se loči od cerkve. Ne bom se tu spuščal v pobiranje tega zmotnega načela, ker stojimo katoličani slejkoprej na stališču: Ločitev ne! Le v slučaju, ko bi bilo ločitev smatrati za manjše zlo, bi morali paziti in gledati, da se ločitev ne izvrši brez nas ali proti nam. Trditev, da je za državo najbolje, če se kaže do vere indiferentno, pa ni samo pogrešena, ampak je naravnost zločin proti Bogu in človeški družbi, država je marveč v lastni koristi dolžna štiti in negovati religijo.

(Dalje.)

Velika žepna tatvina. Fran-

cu Lukancu iz Pristave, Križe na Gorenjskem, je neznani izurjeni žepar izmaknil listnico v noči od ponedeljka na torek, t. j. 22. — 22. m. m. na poti od Brezje do Lokca. V listnici je bilo 7800 Din.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Javne zahvale!

G. Vahčić, rabil sem vašo Alpentinkuro zoper izpadanje in za rast las z najboljšim uspehom, za kar se vam lepo za hvalim. J. Jaksetich, 7227/2, Dickinson St., Elmira, N. Y. Vedno vam ostanem hvaležen za vašo čudodelno Alpentinkuro za

lase, katera mi je dobro pomagala. Mrs. P. Sarich, Hartford, Ill., Box 196. — Mr. F. Tozich, 1125 S. Bend St., So. Bend, Ind. mi piše, da je moja Bruslaintinkura najboljša zoper sijalo las. — Mr. T. Horvatic, Box 38, Lyndora, Pa., mi tudi piše in se lepo zahvali, ker je z mojim zdravilom prahute in srbečico iz glave popolnoma odstranil. — Mrs. G. Ostovich, 39 Kendal Ave. H. P., Detroit, Mich., piše: Z Vašim zdravilom sem popolnoma odstranila rumene pike in mozolce iz obraza, za kar vam ostanem vedno hvaležna. — Mr. S. Stankovich, Box 45 Dilles, Ohio mi piše, da je imel lišaje in strašno ga je koža srbel. Z mojim zdravilom se je pa hitro pozdravil, zakar mi je zelo hvaležen. — Mr. J. Putrich, Box 214, St. Davas, Ill., piše: Ostanem vam vedno hvaležen za zdravilo zoper revmatizem za katerem sem dolgo trpel. Nič mi ni pomagalo, dokler nisem naročil Vaše zdravilo, ki me je v petih dneh popolnoma pozdravilo. — Mrs. M. Kadunc, Box 74, Wauhaucke, Wis., piše, da si je z mojim zdravilom zastarelo rano popolnoma ozdravila, za kar se mi lepo zahvali. — Mr. Luka Sever, 1125 Woodside Ave., Middletown, Ohio, piše, da si je z mojim zdravilom popolnoma ozdravil turove in srbečo kožo. — Mr. P. Wucenovich, 431 The Ave., Lackawanna, N. Y., piše: Zahvalim se vam za zdravilo zoper kurje očesa in bradavice, kakor tudi za prašek zoper potne noge. S temi zdravili smo trije popolnoma ozdraveli.

Na tisoče takih in še drugih pisem imam od naših rojakov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, v katerih vse hvali-

NAJNOVEJŠI PRALNI STROJ —WOODROW—

Pralni stroj "WOODROW" pere že deset let in je še vedno v dobrem stanju. To se lahko dokaže tukaj na Ely. NAJHITREJŠE, NAJVARNEJŠE PRANJE NA SVETU.

Dvakrat hitreje deluje voda kakor pri navadnih pralnih strojih! Čistejšje perilo in manj časa — samo skozi delovanje vode! Nobenih premikajočih delov v čeburu, a vendar gre milnica skozi perilo valovito in peneče, kakor pravi Niagara.

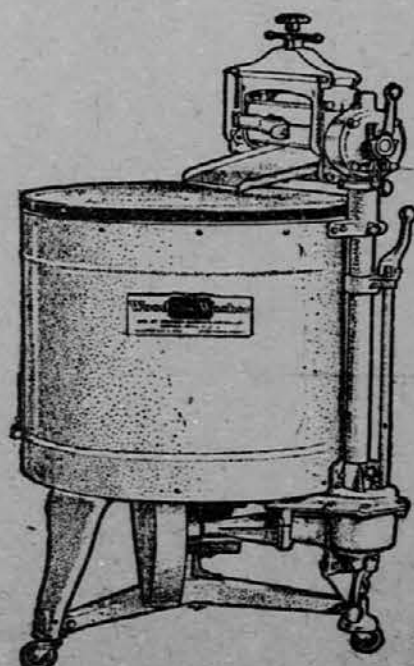
Lahko perete mali kos perila v mali količini vode, z istim uspehom, kakor večjo množino. Nič ni na temu, koliko naložite perila v Woodrow, ne bo škodovalo mehanizmu, pa tudi ne perilu.

Ni potreba ničesar mazati — nobene skrbi ni treba imeti. Jekleno kolesje, in ves vrteči se mehanizem oskrbuje zanesljivi sistem za mazanje. Nobene sitnosti, da se ohrani stroj snažen.

PROTI GOTOVINI ALI NA LAHKE OBROKE.

JOSEPH MANTEL

trgovina z železnino in pohištvo. ELY, MINNESOTA.

Woodrow Washer